

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Brăgaru)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, O. Cojocaru, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Consiliul municipal Chișinău,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Munteanu împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale Transport Public și Căi de Comunicații, Întreprinderii Municipale „Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor „Exdrupo”, Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și Societății cu Răspundere Limitată „Comalion” cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și a fost menținută hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 10 aprilie 2019 Igor Munteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale Transport Public și Căi de Comunicații, Întreprinderii Municipale „Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor „Exdrupo”, Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și Societății cu Răspundere Limitată „Comalion” cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 17 ianuarie 2019 aproximativ pe la orele 08.00 aflându-se la volanul automobilului de model Volvo XC60 cu nr/î xxxxxx se deplasa pe partea carosabilului străzii Sfatul Țării, mun. Chișinău, din direcția str. M. Kogălniceanu spre str. București mun. Chișinău, iar în timpul deplasării la intersecția str. Sfatul Țării cu str. Șciusev mun. Chișinău, automobilul pe care îl conducea a ajuns într-o groapă cu dimensiuni de 3,1 m/1,4 m fiind deteriorat. Imediat după producerea incidentului a anunțat INP din cadrul IGP al MAI care a înregistrat informația sub nr.745 în R-2, fiind întocmit un raport prin care a fost constatat faptul deteriorării automobilului de model Volvo cu nr/î xxxxx care era condus de reclamant, în rezultatul apariției gropii pe partea carosabilului.

A menționat reclamantul că, la data de 04 februarie 2019 a primit de la IGP al MAI setul de documente care confirmă producerea prejudiciului și a solicitat efectuarea unei evaluări independente la SRL „Expert Auto Plus”, fiind întocmit

actul de examinare a mijlocului de transport nr. 287/02A, conform căruia valoarea prejudiciului produs automobilului de model Volvo XC60 s-a stabilit în mărime de 72 062,55 de lei.

În vederea soluționării situației pe cale extrajudiciară a expediat în adresa Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale Transport Public și Căi de Comunicații, ÎM „Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor „Exdrupo”, reclamații prin care a solicitat repararea prejudiciului cauzat, iar prin răspunsul Direcției Generale Transport Public și Căi de Comunicații recepționat la 18 martie 2019 a fost informat că, potrivit dispoziției nr.657-d din 04 septembrie 2018, Direcția a eliberat permisul nr. 1337 antreprenorului general SRL „Comalion” pentru efectuarea lucrărilor de terasament și reabilitarea colectorului pentru suprafețele deteriorate de trotuar, drum de cartier, partea carosabilă din str. Sfatul Țării (M. Kogălniceanu - A. Corobceanu).

După recepționarea răspunsului, la 20 martie 2019, reprezentantul reclamantului a depus interpelare la Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație solicitând eliberarea copiilor de pe dispoziția nr.657-d din 04 septembrie 2019 și permisul nr. 1337 eliberat companiei SRL „Comalion” LCA, iar la data de 04 aprilie 2019 a recepționat Dispoziția nr.657-d din 04 septembrie 2018.

A precizat reclamantul că, la 19 martie 2019 a expediat reclamații și în adresa SRL „Comalion” LCA și SA „Apă Canal Chișinău”, iar la 09 aprilie 2019 a recepționat răspunsul de la SRL „Comalion” LCA din care rezulta refuzul acestora de a achita prejudiciului.

La 21 martie 2019 a recepționat și răspunsul la reclamația din partea ÎM „Exdrupo”, prin care a fost informat că, în perioada producerii incidentului rutier ÎM „Exdrupo” nu a efectuat lucrări în zona respectivă, iar Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicații deține calitatea de administrator a infrastructurii rutiere din mun.Chișinău, care poate oferi răspuns la solicitarea reclamantului.

De drept reclamatul își întemeiază acțiunea pe prevederile art. 14, 1398 Cod civil, art.5 alin.(1) și (3), art.13, 16 al Legii drumurilor și art.29 alin.(1) lit. 1) al Legii privind administrația publică locală.

Prin urmare, având în vedere că, prejudiciul material cauzat prin deteriorarea autoturismului s-a datorat unei gropi pe partea carosabilă, iar responsabilitatea întreținerii drumului, cât și răspunderea pentru încălcarea prevederilor legale o poartă administrația publică locală precum și autoritățile abilitate în baza actelor subordonate legii, motiv din care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 72062,55 de lei, în mod solidar, de la Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație, Întreprinderea Municipală Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor „Exdrupo”, SA „Apă-Canal Chișinău” SRL „Comalion” LCA, cheltuielile aferente incidentului produs în sumă de 1670 de lei, iar în total suma de 73732,55 de lei, precum și încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată compuse din suma de 6000 de lei achitată pentru asistența juridică și taxa de stat în mărime de 2212 lei, în total suma de 8212 lei.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de Igor Munteanu, a fost încasat de la Consiliul municipal Chișinău în beneficiul lui Igor Munteanu prejudiciul material cauzat în mărime de 72 062,55 de lei, cheltuieli aferente incidentului produs în mărime de

1670 de lei, cheltuieli de judecată formate din taxa de stat în mărime de 2 212 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6 000 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, la 10 ianuarie 2020, Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău au depus apel nemotivat, iar la 16 iulie 2020 Consiliul mun. Chișinău a depus apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Consiliul mun. Chișinău și a fost menținută hotărârea primei instanțe. Au fost încasate de la Consiliul mun. Chișinău în beneficiul lui Igor Munteanu cheltuielile de asistență juridică suportate în instanța de apel în sumă de 500 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a bazat concluzia pe prevederile art. 1398 alin. (1), 1404 alin. (4), 1410 alin. (1) și (2) Codul civil, în redacția legii până la 01 martie 2019 și a stabilit că calitatea de debitor în cadrul obligației de reparare a prejudiciului cauzat de un izvor de pericol sporit îi revine posesorului izvorului - persoana care exploatează și posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate sau în alt temei și nu este recunoscută posesorul izvorului pericol sporit persoana care deservește mijlocul de transport sau îl conduce în virtutea raporturilor de muncă cu posesorul sursei.

Astfel, Colegiul denotă că, potrivit probatoriu anexat la dosar, se constată cu certitudine existența temeiurilor și condițiilor generale ale răspunderii delictuale, or, la data de 17 ianuarie 2019 în jurul orelor 08.00 în timpul deplasării automobilului de model Volvo cu n/î xxxxx la intersecția străzii Sfatul Țării cu strada Șciusev în mun. Chișinău, a avut loc surparea părții carosabile, formându-se o groapă cu dimensiunea de 3,1 metri x 1,4 metri, fiind deteriorat automobilul de model Volvo cu n/î xxxxx, care aparține reclamantului Igor Munteanu.

A mai stabilit instanța de apel și faptul că în cadrul examinării cauzei, a fost vizualizată înregistrarea video, obținută prin intermediul camerelor video a ÎM „Endava” SRL care a înregistrat momentul producerii incidentului menționat supra.

Aplicând prevederile art. 5 alin. (2) și 13 alin. (1)-(2) din Legea drumurilor a reținut instanța de apel că la 19 decembrie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” în calitate de beneficiar a încheiat contract de reabilitare a rețelei de canalizare cu SRL „Comalion” LCA.

La fel, din actele cauzei a reținut instanța de apel că, la 22 mai 2018 a fost încheiat Contractul de asigurare facultativă a lucrărilor de construcție și montaj între SA „Moldasig” și SRL „Comalion” LCA.

Conform scrisorii din 21 ianuarie 2019, adresată companiei SRL „Comalion” LCA reprezentantul inginerului Eghert Daniel, s-a stabilit că: „la data de 17 ianuarie 2019, dimineața SA „Apă-Canal Chișinău” a detectat scurgeri ample de apă din conducta de apă, DN 300 mm, la intersecția străzilor A. Șciusev cu Sfatul Țării, se subînțelege că, lucrările de excavare și traversare a străzii au fost efectuate de către Contractant în ziua de sâmbătă 27 octombrie 2018, în baza deciziei și pe propriul risc al Antreprenorului. De asemenea, nu s-a coordonat cu proprietarii utilităților posibilitatea tehnică de a traversa direct această intersecție...” (f.d.111-113).

Colegiul instanței de apel a considerat că instanța de fond just a ajuns la concluzia lipsei vinovăției companiei SRL „Comalion” LCA, or, în cadrul executării contractului de reabilitare a rețelei de canalizare nr.8596-IFT44024/595, de către ultima în calitate de antreprenor au fost admise anumite încălcări ale prevederilor contractului, stabilite de către reprezentantul inginerului Daniel Eghert prin scrisoarea din 21 ianuarie 2019, dar nu a fost stabilită legătura cauzală între lucrările efectuate de către SRL „Comalion” LCA la data de 27 octombrie 2018 și incidentul care a avut loc la data de 17 ianuarie 2019.

Totodată, Colegiul civil a instanței de apel a atestat că la materialele cauzei nu au fost prezentate probe care să indice asupra vinovăției SRL „Comalion” LCA în producerea incidentului din 17 ianuarie 2019, or, încălcarea prevederilor contractuale de către aceasta nu a dus la aplicarea cărorva sancțiuni în privința SRL „Comalion”LCA.

Deoarece nu au fost stabilite careva circumstanțe care au provocat surparea asfaltului în perimetrul intersecției străzilor Sfatul Țării cu strada Șciusev în mun. Chișinău și producerii incidentului la data de 17 ianuarie 2019, Colegiul consideră corectă aprecierea concluzia instanței de fond, potrivit căreia, responsabilitatea în această situație va fi pusă pe seama administrației publice locale de nivelul întâi.

Totodată, aplicând prevederile art. 3 alin. (2), 6 lit. f) din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 136 din 17 iunie 2016, instanța de apel a considerat că responsabilitatea aparține Consiliului municipal Chișinău pentru producerea incidentului din 17 ianuarie 2019, or, Consiliului municipal Chișinău îi revine obligația de întreținere și modernizare a drumurilor, această obligație însă nu a fost executată corespunzător și în consecință a dus la producerea incidentului menționat.

De asemenea, Colegiul instanței de apel a considerat justă constatarea instanței de fond că, surparea asfaltului urma să fie investigată și prevenită de către Consiliul municipal Chișinău prin intermediul organelor de resort, care exercită nemijlocit obligația de întreținere a drumurilor și urmau a fi luate toate măsurile în vederea evitării cauzării prejudiciilor persoanelor terțe.

A conchis instanța de apel că cauzarea prejudiciului material în legătură cu incidentul indicat prin deteriorarea autoturismului de model Volvo XC 60 cu numărul de înmatriculare xxxxx, care aparține cu drept de proprietate reclamantului Igor Munteanu, este confirmat prin raportul de evaluare la procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 278/02A din 04 februarie 2019, efectuat de către SRL „ExpertautoPlus”, potrivit căruia valoarea prejudiciului cauzat constituie 72 062,55 de lei.

De asemenea, a constatat instanța de apel și legătura cauzală între fapta ilicită și suma pretinsă cu titlu de prejudiciu, apelantul fiind obligat în acest sens, să ia toate măsurile necesare pentru prevenirea situațiilor de risc în producerea anumitor prejudicii persoanelor terțe, or, ca urmare a apariției unei gropi pe partea carosabilă, acesta a fost deteriorat, intimatul Igor Munteanu fiind prejudiciat, astfel aflându-se în situația restabilirii dreptului încălcat prin încasarea prejudiciului suportat.

La 10 februarie 2021, Consiliul mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a ținut cont de faptul că intimatul nu a dovedit

legătura de cauzalitate între faptă, prejudiciu și vinovăția autorului fapte ilicite, nu a prezentat probe pentru a conchide vinovăția Consiliului mun. Chișinău, asupra temeiniciei cererii de chemare în judecată, astfel a constatat că nu sunt întrunite elementele răspunderii.

Mai mult, nu a fost prezentată nici o probă, act confirmativ întocmit de organele competente ce ar atesta vinovăția Consiliului mun. Chișinău.

A menționat că intimatul a anexat la actele cauzei o copie a procesului verbal de cercetare a locului accidentului rutier care nu este citeată și nu poate fi descifrată.

A mai menționat că SA „Apă-Canal Chișinău” a eliberat permisul nr. 1337 antreprenorul general SRL „Camalion” LCA pentru a efectua lucrări de reabilitarea colectorului conform Dispoziției Primarului General nr. 567-d din 04 septembrie 2019, care este anexată la actele cauzei. Astfel, a susținut că pretențiile intimatului urmau a fi înaintate față de antreprenorul SRL „Comalion” LCA și nu față de Consiliul mun. Chișinău.

Prin notificarea din 25 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 05 martie 2021 și la 23 martie 2021 SA „Apă-Canal Chișinău” și respectiv Igor Munteanu, reprezentat de avocatul Vadim Lupan, au depus referințe, prin care au solicitat respingerea recursului declarat de Consiliul mun. Chișinău și menținerea deciziei instanței de apel. Totodată, Igor Munteanu a solicitat și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în Curtea Supremă de Justiție în sumă de 2000 de lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020 a fost expediată prin intermediul poștei electronice la 17 decembrie 2020 (f.d. 200).

Astfel, recursul declarat la 10 februarie 2021 de către Consiliul mun. Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru